

ศึกษาวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562)

An Analytical Study on Development Strategy of Local Administrative
Organization in Nakhon Si Thammarat Province (B.E.2560-2562)

สุพจน์ จิตรเพชร*

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช

*e-mail: speo999@gmail.com

Suphot Chitphet

Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับ (1) แผนพัฒนาระดับอื่น ๆ (2) ปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช และ (3) ศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิจัยเอกสาร คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก แบบเจาะจงประกอบเพื่อการอธิบายผลการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกชนิดข้อมูล ในตารางเปรียบเทียบความสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีความสอดคล้องหรือเป็นกลไกขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดในแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีความสอดคล้องโดยการมียุทธศาสตร์หรือเป้าหมายการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาหรือแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กันตามลักษณะศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชแต่ละด้าน

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนา การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were to examine the relationship between the development strategies of local administrative organizations (LAOs) in Nakhon Si Thammarat province during 2560-2562 B.E. (2017-2019) and three other subjects: (1) strategies of other development plans at various levels, (2) existing problems in its provincial area, and (3) the local community's potential. This research employed qualitative method where a collection of available LAOs' development strategy documents and a specific in-depth interview were used for a research discussion. The data were analyzed through its classification in relationship comparison tables.

The research results were (1) positive relationship between development strategies of LAOs in Nakhon Si Thammarat province during 2560-2562 B.E. (2017-2019) and those of other development plans at various levels. The LAOs' strategies could be used as a driving mechanism towards the higher-level development goals as set by other development plans, (2) positive relationship between the LAOs' strategies and existing problems in its provincial area. The LAOs' strategies were aligned with its goals to solve problems and to alleviate people's suffering caused by its provincial policies, and (3) positive relationship between the LAOs' strategies and the local communities of Nakhon Si Thammarat's potential. The strategies were in line with the province's attributes.

Keywords: Development Strategy, Development Plan, Local Administration

บทนำ

ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เป็นกลไกหลักที่สำคัญในการพัฒนา เพราะเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ทุกส่วนของประเทศ สามารถกำหนดนโยบายในการบริหารงานและตั้งงบประมาณดำเนินการต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ฉะนั้น การพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ของ อปท. จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ทั้งในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดเป็นแผนแม่บทในการกำหนดทิศทางการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของอปท. ในเขตจังหวัดเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อปท. ที่ อบจ. จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตจังหวัด โดยมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดฝ่ายนโยบายและแผน กองแผนและงบประมาณ อบจ. นครศรีธรรมราช

เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปีของ อปท. ทุกแห่งในจังหวัด ซึ่งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายของ อปท. ต้องอยู่ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปีของ อปท. นั้น อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชมาหลายฉบับ แต่ยังมีปัญหาเก่าที่ไม่ได้รับการแก้ไข และมีปัญหาใหม่ ๆ เกิดขึ้นอีกมากมาย เช่น

1. ปัญหาความยากจน จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2558 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราช มีรายได้ต่อครัวเรือน 25,124 บาท/เดือน (National Statistical Office, 2017)

2. ปัญหาน้ำกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่อำเภอปากพนัง และอำเภอหัวไทร (Nakhon Si Thammarat Province Development Plan, 2557-2560 B.E.)

3. ปัญหาขยะตกค้างในบ่อขยะของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ซึ่งมีปริมาณขยะเก่าสะสม จำนวน 1.1 ล้านตัน (Nakhon Si Thammarat's Provincial Statistical Office, 2017) และมีขยะใหม่จาก อปท. ในพื้นที่ใกล้เคียงขนเข้ามายังบ่อขยะของเทศบาลนคร

นครศรีธรรมราช อีกวันละ จำนวน 273.94 ต้น/วัน (Nakhon Si Thammarat Municipality, 2017)

4. ปัญหาน้ำท่วมในช่วงปลายปี พ.ศ. 2559 ถึง ช่วงต้นปี พ.ศ. 2560 พื้นที่ได้รับผลกระทบ 23 อำเภอ 164 ตำบล 1,519 หมู่บ้าน 104 ชุมชน ประชากรที่ได้รับผลกระทบ 859,745 คน 265,665 ครัวเรือน ผู้เสียชีวิต 29 ราย และบ้านเรือนเสียหาย 469 หลัง (Disaster Prevention and Mitigation Provincial office, Nakhon Si Thammarat, 2017)

5. ปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาราคา ผลผลิตทางการเกษตร ปัญหายาเสพติด ฯลฯ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาและปัญหาของจังหวัด นครศรีธรรมราชมีหลายประการ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ว่า ประสิทธิภาพของแผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราชในส่วน ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบท. ในภาพรวมเป็นอย่างไร โดยการศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัด นครศรีธรรมราชว่า มีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาระดับ อื่น ๆ กับปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช และกับศักยภาพ ของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช หรือไม่และอย่างไร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลอย่างมากต่อความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่กำหนดในยุทธศาสตร์การพัฒนาของอบท. ในเขตจังหวัด นครศรีธรรมราช และส่งผลต่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหา จังหวัดนครศรีธรรมราชในภาพรวม และสอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยที่กำหนดให้มี การบริหารงานแบบบูรณาการระหว่างส่วนราชการ อบท. ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ในการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาของจังหวัด โดยให้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนา กลุ่ม จังหวัดเป็นแผนเดียวกัน (One Plan)

ผู้วิจัยจึง “วิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562)” เพื่อจะได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนา ของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ กับปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช และ กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อ จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนา ของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ในโอกาสต่อไป รวมถึงเป็นข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดทำแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้การประสานแผนพัฒนาทุกระดับ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องจากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) มี แง่มุมต่าง ๆ ให้ศึกษาและวิเคราะห์มากมาย แต่ด้วย ข้อจำกัดด้านเวลา และเนื้อหาที่จะยืดเยื้อเกินไป ผู้วิจัยจึง ต้องการวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัด นครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) กับข้อมูลที่ใช้ วิเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา ได้แก่ แผนพัฒนา ระดับอื่น ๆ ปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช และ ศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชเท่านั้น ใน ส่วนของการวิเคราะห์ในประเด็นอื่น ๆ จะได้เสนอแนะไว้ใน ส่วนของข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การ พัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) กับ (1) แผนพัฒนาระดับอื่น ๆ (2) ปัญหา ของจังหวัดนครศรีธรรมราช และ (3) ศักยภาพของท้องถิ่น ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ วิจัยเอกสาร โดยใช้การ สัมภาษณ์เชิงลึก แบบเจาะจง ประกอบเพื่ออภิปราย ผลการวิจัย มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ คือ ยุทธศาสตร์การ พัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) แผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาระดับอื่น ๆ กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ แผนพัฒนา อบท.และข้อมูลทุติยภูมิ คือ งานวิจัย ตลอดจน เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับการ ปกครองท้องถิ่น การวางแผน การวางแผนยุทธศาสตร์ การ พัฒนา ปัญหา และศักยภาพ จากหนังสือ วารสาร เอกสาร ตีพิมพ์ และแหล่งข้อมูลออนไลน์

3. สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช การประสานแผนพัฒนา ท้องถิ่นระดับอำเภอ ผู้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน จากการสุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง รวมจำนวน 14 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง (Structured Interview) ที่สร้างขึ้นจาก

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยก่อนนำแบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูล ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. วิเคราะห์ ตีความ เรียบเรียงข้อมูล และนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (พ.ศ.2557-2560) และแผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2557-2560) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีความสอดคล้องหรือเป็นกลไกขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดในแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) กับแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ มีประเด็นการค้นพบที่น่าสนใจ คือ

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) คือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (พ.ศ.2557-2560) คือ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต และยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (พ.ศ.2557-2560) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าพืชเศรษฐกิจยางพาราและปาล์มน้ำมัน และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยและมีศักยภาพในการส่งออก

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของอปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560 – 2562) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2557-2560) คือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2. ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) กับปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ปัญหาเร่งด่วนของจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ปรากฏในยุทธศาสตร์พัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) และปัญหาของประชาชนในพื้นที่ที่ปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2557-2560) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีความสอดคล้องโดยการมียุทธศาสตร์หรือเป้าหมายการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาหรือความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) กับปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีประเด็นการค้นพบที่น่าสนใจ คือ

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาเร่งด่วนของจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ปรากฏในยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (2560-2562) คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ปัญหาเร่งด่วนของจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ปรากฏในยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (2560-2562) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) คือ ปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของประชาชนในพื้นที่ที่ปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2557-2560) คือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ที่ปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2557-2560) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ใน

เขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) คือ ปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ ขาดการส่งเสริมนักกีฬาในพื้นที่ ขาดบุคลากรผู้มีความสามารถด้านกีฬา ขาดอุปกรณ์กีฬาในการส่งเสริมการออกกำลังกายในสวนสาธารณะ งบประมาณไม่เพียงพอในการสนับสนุนการกีฬา ขาดการสร้างขวัญกำลังใจ/การตอบแทน/รางวัลแก่นักกีฬาผู้สร้างชื่อเสียง ผู้สูงอายุไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ การดำรงตำแหน่งของผู้นำท้องถิ่นที่ยาวนานเกินไป และน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านจุดแข็ง (Strengths) ด้านจุดอ่อน (Weaknesses) ด้านโอกาส (Opportunities) และด้านภัยคุกคาม (Threats) มีความสัมพันธ์กันตามศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านจุดแข็ง (Strengths) และ ด้านโอกาส (Opportunities) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีการกำหนดยุทธศาสตร์หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ใช้ประโยชน์จากศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านจุดอ่อน (Weaknesses) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีการพัฒนา ปรับปรุง หรือ แก้ไขปัญหาศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านภัยคุกคาม (Threats) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีการปรับตัวหรือพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีประเด็นการค้นพบที่น่าสนใจ คือ

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านจุดแข็ง คือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้าน

จุดอ่อน คือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านจุดอ่อน ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) คือ จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานยังน้อยเนื่องจากเกษตรกรยังไม่ให้ความสำคัญกับการผลิตตามมาตรฐาน และผลิตภาพแรงงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ แรงงานในภาคเกษตรยังไม่มีความรู้และเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ ผู้ใช้แรงงานหรือนายจ้างไม่ให้ความสนใจในการพัฒนาฝีมือแรงงานเท่าที่ควร

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านโอกาส คือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ทุกยุทธศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านภัยคุกคามทุกข้อ และ ศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านภัยคุกคามทุกข้อ มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ทุกยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ

ผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (พ.ศ.2557-2560) และแผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2557-2560) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ที่เห็นว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแผนพัฒนาระดับสูงกว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัด เพราะฉะนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดจะต้องจัดทำให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเหล่านั้นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน

ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และ ราชการส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดของ Decharin (2008) ที่กล่าวไว้ว่า การวางแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละส่วน ราชการนั้น ควรจะมีการพิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผน ยุทธศาสตร์ในระดับประเทศ ตลอดจนเชื่อมโยงกับแผน ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง/กลุ่มภารกิจ มากกว่าการเริ่มต้น ด้วยการวางแผนยุทธศาสตร์จากฐานของกรมหรือจังหวัด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sompong (2012) เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตำบล ของ อบต. บ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ที่พบว่า การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. บ้านปวง มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบกับยุทธศาสตร์ การพัฒนาอำเภอและจังหวัด

อย่างไรก็ตาม ความเห็นจากการสัมภาษณ์ บางส่วนมีความเห็นที่แตกต่างออกไปว่า ความสัมพันธ์ ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัด นครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับแผนพัฒนาระดับ อื่น ๆ ยังขาดความชัดเจน เนื่องจากแต่ละองค์กรที่เกี่ยวข้อง กับการจัดทำแผนพัฒนาต่างองค์กรต่างทำ ห่วงเวลา ไม่แน่นอน ไม่สอดคล้องประสานกันในการจัดทำแผนพัฒนา แต่ละระดับ ไม่มีการบูรณาการแผนร่วมกัน และเสนอแนะ ว่า ควรมีการเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างยุทธศาสตร์โดย ใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น แผนที่ยุทธศาสตร์ และควรให้ สำนักงานจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบคณะกรรมการประสาน แผนพัฒนาระดับจังหวัด เพื่อให้การประสานแผนพัฒนาทุก ระดับ มีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อเปรียบเทียบกับวิสัยทัศน์ตามยุทธศาสตร์การ พัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) ที่ว่า “องค์กรหลักในการพัฒนา ยึดหลัก ธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” กับวิสัยทัศน์ ของแผนพัฒนาอื่น ๆ พบว่า วิสัยทัศน์ตามยุทธศาสตร์การ พัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) มีจุดเน้นที่ “แนวทาง” การพัฒนาขององค์กร ซึ่งแตกต่างจากวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ ที่ กำหนดจุดเน้นที่ “เป้าหมาย” การพัฒนา คือ พื้นที่ ชุมชน หรือสังคม วิสัยทัศน์ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ฉบับนี้จึง ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ Sanyawiwat (2006 as cited in Suwan, 2011) ที่ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการ พัฒนาไว้ว่า เป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาอยู่ที่ “คน” คนเป็นทั้งผู้ถูกพัฒนาและรับผลของการพัฒนา เป้าหมาย ของการพัฒนาคน กลุ่มคนหรือสังคม คือ ความอยู่ดีกินดี ด้านต่าง ๆ หรือสภาพสังคมที่ดี ซึ่งรวมถึงสภาพทาง

เศรษฐกิจและการเมืองด้วย ซึ่งแนวความคิดนี้สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Singkan (2010) เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ของ อบต. ท่าวังพร้าว อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ พบว่า อบต. ท่าวังพร้าว อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ คือ “ประชาชนใน อบต. ท่าวังพร้าว ปราศจากความยากจนและมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

เมื่อพิจารณายุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ใน เขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ที่กำหนด ยุทธศาสตร์ไว้ จำนวน 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน ยุทธศาสตร์ ที่ 3 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 4 การ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และยุทธศาสตร์ที่ 5 การ เสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พบว่า เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ในลักษณะกว้าง ๆ ไม่ จำเพาะเจาะจง เมื่อเปรียบเทียบกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ของแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ ซึ่งเป็นแผนพัฒนาระดับที่สูง กว่า ที่กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้อย่างจำเพาะเจาะจง และชัดเจน ซึ่งการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่าง กว้าง ๆ แบบนี้ ไม่สอดคล้องกับ Posuwan (2012) ที่ กล่าวถึงยุทธศาสตร์ไว้ว่า เป็นเรื่องของวิธีการดำเนินงาน หลัก ๆ และการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้ได้ชัยชนะ หากเป็นการ ปฏิบัติงานของคนทำงานก็จะเน้นหนักไปที่การกำหนด ทิศทางหลักของการดำเนินงานว่าจะดำเนินการไปในทิศทาง ไດ มักจะหมายถึง การกำหนดทิศทางการดำเนินงานที่ สำคัญ นอกจากนี้ Wongsarasee (1999) กล่าวว่า การ วางแผนเพื่อประโยชน์ในการบรรลุเป้าหมาย ถ้าจุดมุ่งหมาย ที่กำหนดมีความเด่นชัดก็จะช่วยให้การบริหารแผนมีทิศทาง มุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิด ผลดี หากพิจารณาตาม Posuwan (2012) และ Wongsarasee (1999) กล่าวไว้ก็แสดงว่า ยุทธศาสตร์การ พัฒนาซึ่งเป็นเรื่องของการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน หลักขององค์กร ควรจะมีความชัดเจน จำเพาะ เจาะจง เมื่อ ทุกคนได้รับรู้ยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้วสามารถเห็นภาพใน ใจได้ว่า องค์กรจะมุ่งไปในทิศทางใด

การกำหนดยุทธศาสตร์ไว้อย่างกว้าง ๆ อาจมีข้อดี ในเรื่องของความคล่องตัวของ อบต. ในเขตจังหวัด นครศรีธรรมราช จำนวน 185 องค์กร ในการนำยุทธศาสตร์ การพัฒนาไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของแต่ละ อบต. ที่มีบริบทที่แตกต่างกัน แต่ข้อเสียของยุทธศาสตร์การ พัฒนาที่ขาดความจำเพาะเจาะจง คือ ทำให้ทิศทางการ พัฒนาขาดความชัดเจน ไม่สามารถบูรณาการ อบต. ในเขต จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาความ

เดือรื้อนของประชาชนในเขตจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ ทำให้การพัฒนาหรือการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนของแต่ละ อบต. เป็นไปในลักษณะต่างองค์กรต่างทำไปคนละทิศคนละทาง กลไกในการประสานแผนพัฒนาในระดับอำเภอและระดับจังหวัดไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากกรอบในการประสานแผนพัฒนา คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัด ขาดความจำเพาะเจาะจง จึงเป็นการยากที่จะประสานและบูรณาการการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประชาชนระหว่าง อบต. ได้ ส่งผลให้การพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราชขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อย่างไรก็ตาม การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบกว้าง ๆ อาจมีสาเหตุมาจากการที่กฎหมายกำหนดให้การจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะต้องนำโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่นเท่านั้น แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงต้องมีความกว้างพอสมควร เนื่องจากบางครั้งโครงการที่เป็นโครงการธรรมดาทั่วไปไม่มีความจำเป็นในทางยุทธศาสตร์ แต่ถ้าไม่มีชื่อโครงการปรากฏในแผนพัฒนาของ อบต. ก็ไม่สามารถตั้งงบประมาณในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ นี่ก็เป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่งที่ทำให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดต้องกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ไม่สามารถกำหนดให้จำเพาะเจาะจงได้

2. ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีความสัมพันธ์กับปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Kanjanajitra (1998) ที่กล่าวว่า แผนที่ดีจะต้องตอบสนองปัญหาและความต้องการได้ตรงจุด

อย่างไรก็ตาม ความเห็นจากการสัมภาษณ์บางส่วนมีความเห็นที่แตกต่างออกไปว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ยังตอบโจทย์ปัญหาของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ไม่ครบถ้วน เช่น ปัจจุบันประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง มีปัญหาน้ำท่วมในช่วงหน้าฝน แต่ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ไม่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจน

เกี่ยวกับประเด็นนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนมีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชให้มากขึ้น ในการค้นหาปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราชให้มีความถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ Kaewfay, Jaroensiri, Kenaphoom & Phosing (2014) ซึ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ประจำปี 2555 ของ อบต. ดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ว่า ควรเพิ่มโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประจำปีอย่างแท้จริง ไม่ใช่จากผู้แทนชุมชน ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประจำปีเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าร่วมของประชาชนมากยิ่งขึ้น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) กับ ศักยภาพ ของ ท้องถิ่น ใน จังหวัด นครศรีธรรมราช

พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช สอดคล้องกับความเห็นจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ที่เห็นว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดจัดทำขึ้นเพื่อนำศักยภาพในท้องถิ่นมาพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนท้องถิ่นให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน

อย่างไรก็ตาม ความเห็นจากการสัมภาษณ์บางส่วนมีความเห็นที่แตกต่างออกไปว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) ยังไม่สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจาก อบต. ในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการดำเนินการด้านต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังพบว่า ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2560-2562) หลังจากวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช เกี่ยวกับปัจจัยภายใน คือ จุดแข็งและจุดอ่อน ปัจจัยภายนอก คือ โอกาสและภัยคุกคามแล้ว ก็มีการนำศักยภาพที่วิเคราะห์ได้ทั้งหมดมาใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์โดยตรง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ Posuwan (2012) ได้สรุปแนวคิดในการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ว่า เมื่อได้จุดแข็งและจุดอ่อนแล้ว

จะต้องกำหนดรายการสมรรถนะที่โดดเด่น (Distinctive Competencies) และเมื่อได้โอกาสและพบอุปสรรคแล้ว จะต้องหาประเด็นโอกาสที่ดีที่สุดมาทำเป็นรายการปัจจัยผลสำเร็จหลัก (Key Success Factor) แล้วจึงนำ 2 ปัจจัยนี้มาเป็นเงื่อนไขหลักในการกำหนดยุทธศาสตร์ นอกจากนี้ Decharin (2008) กล่าวว่า องค์การ หนึ่งอาจจะมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส หรือข้อจำกัดได้มากมายหลายชนิด โดยที่ปัจจัยแต่ละประการนี้ไม่จำเป็นจะต้องมีความสำคัญเท่าเทียมกันหมด จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส หรือข้อจำกัดบางประการขององค์การอาจจะมีผลต่อการดำเนินงานเหนือกว่าจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส หรือข้อจำกัดประการอื่นก็ได้ นอกจากนี้ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส หรือข้อจำกัดบางประการยังส่งผลกระทบต่อแต่ละองค์การไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้นในการกำหนดยุทธศาสตร์จะต้องพิจารณาด้วยว่า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส หรือข้อจำกัดชนิดใดที่มีผลต่อการดำเนินงานขององค์การมากน้อยเพียงใด จึงกล่าวได้ว่า การกำหนดรายการสมรรถนะที่โดดเด่น และการกำหนดรายการปัจจัยผลสำเร็จหลัก เป็นขั้นตอนและกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยใช้เทคนิค SWOT

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ศักยภาพโดยใช้เทคนิค SWOT มีข้อจำกัดหลายประการ ทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน จึงสมควรใช้เทคนิคอื่น ๆ ควบคู่กันไปด้วย ซึ่ง Amporn (2012) รายงานการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. เวียงเหนือ อำเภอป่าปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีข้อเสนอแนะว่า ควรใช้เทคนิคการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอื่น ๆ ร่วมกับเทคนิค SWOT

สรุป

ผลการศึกษาวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) ในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่าง ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) กับแผนพัฒนาระดับอื่น ๆ กับปัญหาของจังหวัด นครศรีธรรมราช และกับศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาและ ปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2560-2562) มีความสัมพันธ์กับประเด็นที่ศึกษาเหล่านี้ และส่งผลกระทบต่อพัฒนาและ ปัญหาของจังหวัด นครศรีธรรมราชหลายประการ

จากผลการศึกษาี้ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่คำตอบทั้งหมดของสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาและปัญหาของ

จังหวัดนครศรีธรรมราช แต่ก็จุดเริ่มต้นของการค้นหา ปัญหาและการหาคำตอบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของจังหวัดโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัย และ ผู้วิจัยก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะมีผู้สนใจศึกษาเพื่อค้นหา ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาและปัญหาของจังหวัดนครศรีธรรมราช ให้มีความครอบคลุม ครบถ้วน ในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ในยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัด ควรกำหนดจุดเน้นของการพัฒนาที่คน ชุมชน หรือสังคม ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของ อบต. ตามที่กฎหมายกำหนด
2. ควรมีการเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับอื่น ๆ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น แผนที่ยุทธศาสตร์ เป็นต้น
3. การกำหนดยุทธศาสตร์ในยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัด ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนจำเพาะเจาะจง สะท้อนถึงสิ่งที่ต้องการบรรลุให้ชัดเจน
4. ควรให้สำนักงานจังหวัดเป็นหน่วยงานรับผิดชอบคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาระดับจังหวัด
5. การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของปัญหาของประชาชนในจังหวัด ควรมีระบบฐานข้อมูลปัญหาที่มีความชัดเจนและเป็นปัจจุบัน มีการจัดเก็บข้อมูลในลักษณะเป็นโซนพื้นที่ ควรจัดลำดับความสำคัญของปัญหาให้ชัดเจน และควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และประชาชนให้มากขึ้น
6. การวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นในเขตจังหวัดด้วยเทคนิค SWOT เมื่อได้จุดแข็งและจุดอ่อนแล้ว ควรมีการกำหนดรายการสมรรถนะที่โดดเด่น และเมื่อได้โอกาสและอุปสรรคแล้ว ควรหาประเด็นโอกาสที่ดีที่สุดมาทำเป็นรายการปัจจัยผลสำเร็จหลัก ก่อนที่จะนำศักยภาพไปกำหนดยุทธศาสตร์ และควรใช้เทคนิคอื่น ๆ ควบคู่กับการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ในเขตจังหวัด เพื่อจะได้ทราบว่า มีกระบวนการในการค้นหาปัญหาหรือค้นหาศักยภาพของท้องถิ่นในจังหวัดอย่างไร

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัด กับแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของ อปท. ในเขตจังหวัด เพื่อจะได้ทราบว่า ได้มีการนำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดไปสู่การปฏิบัติ หรือไม่ อย่างไร

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดกับปัญหาของ ประชาชนในเขตจังหวัดเป็นรายปัญหา เพื่อให้ทราบว่าการใช้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดส่งผลกระทบ (Impact) ต่อปัญหาของจังหวัดหรือไม่ อย่างไร

4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดกับศักยภาพ ของท้องถิ่นในเขตจังหวัดเป็นรายศักยภาพเพื่อให้ทราบ ว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดมีความ เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดหรือไม่ อย่างไร

References

- Amporn, N. (2012). *Strategic Plan Development of Weangnue Sub-District Administrative Organization, Paay District, Maehongsorn Province*. M.P.A. Independent Study, Sukhothai Thammarat Open University. [in Thai]
- Decharin, P. (2008). *Strategic Planning*. Bangkok: Bureaucratic System Development Committee Office. [in Thai]
- Disaster Prevention and Mitigation Provincial Office, Nakhon Si Thammarat. (2017). *Data of Flood Victims in Nakhon Si Thammarat Province*. Nakhon Si Thammarat: Division of Victim Assistance, The Nakhon Si Thammarat's Office of Disaster Prevention and Mitigation. [in Thai]
- Kanjanajittra, J. (1998). *Community Development*. Bangkok: Ramkamhaeng Printing [in Thai]
- Kaewfay, S., Jaroensiri, W., Kenaphoom, S., & Phosing, P. (2014). The Participation of the people in managing strategy development plan, 2012 yearly of Don Toei Sub-District Administrative Organization, Na Thom District, Nakhon Phanom Province. *Phimoldhamma Research Institute Journal*, 1(1), 101-108. [in Thai]
- Nakhon Si Thammarat Province Development Plan. (2016). The Development Plan for the Southern Gulf of Thailand 2557-2560 B.E. (2014-2017). Retrieved January 2, 2017, from http://www.nakhonsithammarat.go.th/web_52/datacenter/detail.php?news_id=1010007 [in Thai]
- Nakhon Si Thammarat's Provincial Statistical Office. (2017). *Central Data Sets on Waste Disposal*. Retrieved January 2, 2017, from http://nksitham.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=395:mindmap-garbage&catid=100:2012-01-09-07-04-24 [in Thai]
- Nakhon Si Thammarat Municipality. (2017). *The Fourth Local Development Plan 2561-2564 B.E. (2018-2021) Nakhon Si Thammarat City Municipality*. Nakhon Si Thammarat: Academic and Planning Division of Nakhon Si Thammarat Municipality. [in Thai]
- National Statistical Office. (2017). Household Income, Expenditure, and Population. Retrieved January 2, 2017, from <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries11.html> [in Thai]
- Posuwan, P. (2012). *Strategic Plan for Local Development: from concept to Performance*. Bangkok: King Prajadhipok's Institute Printing. [in Thai]
- Singkan, T. (2010). *Development Strategy of the Thawangprow Sub-District Administrative Organization, San Pa Tong District, Chiang Mai Province*. M.P.A. Thesis, Khon Kaen University. [in Thai]
- Sompong, S. (2012). *The Process for Sub-District Development Plan Making of Banpuang Sub-District Administrative Organization Thung Huachang District, Lampun Province*. M.P.A Thesis, Rajabhat Lampang University. [in Thai]

Suwan, S. (2011). *State and Developing Concept and Theory*. Bangkok: Kasetsat University.
[in Thai]

Wongsarasee, P. (1999). *Organization and Management*. Bangkok: Pimsupa Printing.
[in Thai]